

KONTRTERRORYZM

SIŁY SPECJALNE DZIAŁANIA WYDARZENIA W 2023 ROKU

Kuba Jałoszyński

Szczytno 2024

Recenzja

prof. dr hab. Bogusław Pacek — Uniwersytet Jagielloński

Redakcja Wydawcy

Beata Miszczuk

Adam Rogala

Projekt okładki

Agnieszka Kamińska

Zdjęcie na okładce: <stock.adobe.com>, dostęp: 7 listopada 2024 r.

Copyright © by Akademia Policji w Szczytnie, 2024

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN 978-83-7462-894-5

e-ISBN 978-83-7462-895-2

Skład, druk i oprawa:

Dział Wydawnictw i Poligrafii Akademii Policji w Szczytnie

12–100 Szczytno, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 111

tel. (+48) 47 733 54 10, e-mail: wwip@apol.edu.pl

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
1. Policyjne oddziały kontrterrorystyczne w Republice Federalnej Niemiec	13
1.1. Policja w Republice Federalnej Niemiec	13
1.2. Grenzschutzgruppe 9 (GSG-9)	14
1.2.1. Zamach terrorystyczny podczas Olimpiady w Monachium 1972 r.....	14
1.2.2. GSG-9 — historia i dzień dzisiejszy	18
1.2.3. Generał Ulrich Wegener — twórca i pierwszy dowódca GSG-9	23
1.2.4. Operacja „Magiczny Ogień” w Mogadiszu	26
1.3. Landowe pododdziały kontrterrorystyczne niemieckiej policji — SEK (Sondereinsatzkommando).....	30
1.3.1. SEK w Brandenburgii	30
1.3.2. SEK w Bremie	31
1.3.3. SEK w Hamburgu.....	32
1.3.4. SEK w Hesji.....	33
1.3.5. SEK w Meklemburgii — Pomorze Przednie	34
1.3.6. SEK w Dolnej Saksonii	34
1.3.7. SEK w Nadrenii Północnej Westfalii	35
1.3.8. SEK w Saksonii	36
1.3.9. SEK w Saksonii-Anhalt	36
1.3.10. SEK w Szlezwiku-Holsztynie	37
1.3.11. SEK w Turynii	38
1.4. Mobilne Grupy Operacyjne — Mobiles Einsatzkommando — MEK.....	39
1.5. Uzbrojenie policyjnych sił kontrterrorystycznych w Niemczech	42
2. Służba kontrterrorystyczna policji w Austrii	51
2.1. Policja w Austrii	51
2.2. COBRA — pododdział kontrterrorystyczny austriackiej policji	52
2.3. Uzbrojenie pododdziału kontrterrorystycznego COBRA	56
2.4. Oddział interwencyjny policji w Wiedniu — WEGA	60
3. Działania kontrterrorystycznych sił specjalnych w Europie i na świecie w 2022 roku — kalendarium	63
3.1. Album fotograficzny	165
3.1.1. Ćwiczenia dowódczo-sztabowe — SPKP w Gdańsku	165

3.1.2.	Ćwiczenia w reagowaniu na sytuację tzw. aktywnego strzelca — SPKP w Rzeszowie	167
3.1.3.	Zatrzymanie sprawcy rozboju — SPKP w Katowicach.....	170
3.1.4.	Szkolenie psów bojowych w Karkonoszach — CPKP „BOA”	171
3.1.5.	Zatrzymanie podejrzanych o masowe zabójstwo w miejscowości Goshen w północnej Kalifornii — SWAT Biura Szeryfa północnej Kalifornii	172
3.1.6.	Ćwiczenia na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice im. Wojciecha Korfańtego w Pyrzowicach — SPKP w Rzeszowie	173
3.1.7.	Ćwiczenia w Bieszczadzkim Parku Narodowym — CPKP „BOA”, SPKP w Rzeszowie i Katowicach, lotnicy z Zarządu Lotnictwa Policji Głównego Sztabu Policji KGP, ratownicy bieszczadzkiej grupy GOPR.....	176
3.1.8.	20 rocznica tragicznych wydarzeń w Magdalence — CPKP „BOA”	178
3.1.9.	Uwolnienie przetrzymywanych zakładników w aptece w Karlsruhe — SEK w Karlsruhe	180
3.1.10.	Warsztaty wysokościowe — SPKP w Katowicach	181
3.1.11.	Zatrzymanie Jacka Teixeira podejrzanego o udostępnienie w mediach społecznościowych tajnych dokumentów wywiadu USA — SWAT FBI	184
3.1.12.	Ogólnopolskie ćwiczenia pod kryptonimem Wolf-Ram-23 — SPKP w Warszawie.....	185
3.1.13.	Ogólnopolskie ćwiczenia pod kryptonimem Wolf-Ram-23 — SPKP w Łodzi	188
3.1.14.	Ogólnopolskie ćwiczenia pod kryptonimem Wolf-Ram-23 — SPKP w Poznaniu.....	190
3.1.15.	Rocznica śmierci минера pirotechnika podkom. Piotra Molaka — CPKP „BOA”	191
3.1.16.	Ćwiczenia wysokościowo-taktyczne z wykorzystaniem policyjnego śmigłowca S-70i Black Hawk z Zarządu Lotnictwa Policji GSP KGP — SPKP w Rzeszowie.....	193
3.1.17.	Mobilny zestaw do analizy oraz likwidacji skażeń ZEUS-2 wspierający działania kontrterrorystyczne na miejscu zdarzenia CBRN-E.....	196
3.1.18.	Międzynarodowe warsztaty metodyczno-szkoleniowe — SPKP w Białymstoku, Rapid Response Unit z Estonii	198
3.1.19.	Szkolenie funkcjonariuszy z mołdawskiej jednostki FULGER przez instruktorów CPKP „BOA”	200

3.1.20. Wspólnie ćwiczenia z amerykańskimi żołnierzami ze 101 Dywizji Powietrznodesantowej — SPKP w Rzeszowie	203
3.1.21. Międzynarodowe ćwiczenia psów do działań bojowych — CPKP „BOA” oraz SPKP w Białymstoku	205
3.1.22. Ćwiczenia na stadionie PGE Narodowy — CPKP „BOA”	209
3.1.23. Zatrzymanie osób podejrzanych o przestępstwa narkotykowe — SPKP w Opolu	213
3.1.24. Szkolenie projektowe współfinansowane z Norweskiego Mechanizmu Finansowego pod nazwą „Poszukiwania osób ukrywających się przed wymiarem sprawiedliwości” — SPKP w: Gorzowie Wielkopolskim, Szczecinie, Łodzi i we Wrocławiu.	214
3.1.25. Ćwiczenia antyterrorystyczne pod kryptonimem Explosive Lion 2023 — DSI Holandia.....	216
3.1.26. Ćwiczenia na platformie wiertniczej LOTOS Petrobaltic oraz promie pasażerskim — SPKP w: Gdańsku, Łodzi, Bydgoszczy oraz CPKP „BOA”	217
3.1.27. Honorowa Odznaka Służby Kontrterrorystycznej dla dowódcy SPKP we Wrocławiu	220
3.1.28. Ratowanie życia na polu walki — SPKP w Gorzowie Wielkopolskim, CPKP „BOA”	222
3.1.29. Zawody „TCCC Paramedyk 2023” — organizator SPKP w Gdańsku	224
3.1.30. Ćwiczenia dowódczo-sztabowe pod kryptonimem Sandomierz — Pilkington 2023 — SPKP w Kielcach	227
3.1.31. Dzień otwarty służby kontrterrorystycznej — „Dołącz do nas”	229
Bibliografia	233

Pamięci:

asp. w st. spocz. Włodzimierza BICZYSKI — „Dziadka”
policjanta Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego Policji w Warszawie

asp. Piotra HAWRYLUKA
policjanta Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”

Jorga PASTORE
policjanta jednostki SWAT w Austin w stanie Teksas

W 2023 roku odeszli na wieczną służbę

Wprowadzenie

W 2023 r. świat nadal żył brutalną wojną na terenie Ukrainy, która była efektem brutalnego ataku na ten kraj przez Rosję. Mimo wysiłków ukraińskiego wojska, ogromnemu wsparciu Ukrainy przez USA i inne państwa zachodniej cywilizacji, wyrażającemu się przede wszystkim dostawami broni, sytuacja pod koniec 2023 r. była daleka od zadawalającej. Trudno jest dziś przewidywać kiedy nastąpi koniec wojny.

Rok 2023 przyniósł kolejny konflikt. Tym razem w najbardziej zapalnym regionie świata — na Bliskim Wschodzie. Terrorystyczna organizacja Hamas 7 października zaatakowała, z kontrolowanej przez siebie Strefy Gazy, Izrael. W wyniku zaskoczenia strony izraelskiej, jednego dnia, śmierć poniosło 1200 Izraelczyków, a ponad 200 zostało przez terrorystów uprowadzonych do Strefy Gazy. Sytuacja ta położyła się cieniem na reputacji izraelskich służb specjalnych, uznawanych dotychczas za najlepsze na świecie. Wszyscy zastanawiają się jak to było możliwe, że nie przewidziały one zamiarów terrorystów. Z całą pewnością będzie to przedmiotem drobiazgowego śledztwa, które wyjaśni zaistniałą sytuację. W odwecie izraelska armia prowadzi w Strefie Gazy działania zbrojne, określane jako wojnę z Hamasem. Jej celem jest całkowite wyeliminowanie Hamasu z tej strefy.

Podobnie jak wojna w Ukrainie, tak i wojna w Strefie Gazy, mają wpływ na sytuację międzynarodową w obszarze bezpieczeństwa. Nie jest rzeczą nieprawdopodobną, aby Hamas nie chciał przeprowadzić ataków terrorystycznych w Europie i na świecie, w odwecie za wspieranie przez państwa zachodnie Izraela. Dlatego też ważne jest, aby każde państwo posiadało dobrze zorganizowane, wyszkolone i uzbrojone siły kontrterrorystyczne.

Monografia podzielona jest na trzy rozdziały. Pierwszy i drugi poświęcone są funkcjonowaniu policyjnych sił kontrterrorystycznych w Republice Federalnej Niemiec oraz Austrii. Wybór nie jest przypadkowy. Rozwiązania niemieckie są bliższe polskiemu systemowi organizacji sił kontrterrorystycznych. Oparty jest on na funkcjonowaniu jednego, centralnego, pododdziału kontrterrorystycznego na poziomie państwa i pododdziałów terenowych

w każdym województwie (landzie). Pododdziały nie są od siebie zależne w sposób formalny, a jedynie merytoryczny. System austriacki to jeden pododdział kontrterrorystyczny, posiadający główny oddział — najliczniejszy, pełniący funkcję wiodącą w całym systemie, oraz mniejsze oddziały rozmieszczone na terenie Austrii. Całość stanowi jeden organizm formalno-merytoryczny. Rozdział trzeci zawiera informacje o aktywności sił kontrterrorystycznych w obszarze operacyjnym i szkoleniowym w 2023 r. Rozdział powstał wyłącznie na podstawie wiedzy z otwartych źródeł informacji.

W publikacji wykorzystano źródła monograficzne, zawierające wyniki wcześniej przeprowadzonych badań: K. Jałoszyński, *Jednostka kontrterrorystyczna — element działań bojowych w systemie bezpieczeństwa antyterrorystycznego*, Szczytno 2011; K. Jałoszyński, M. Stępiński, M. Olechnowicz, *Policyjne siły kontrterrorystyczne w Polsce. Organizacja, zadania, uzbrojenie i wyposażenie*, Warszawa 2019 oraz K. Jałoszyński, *GSG-9 jednostka kontrterrorystyczna niemieckiej Policji Federalnej*, „Terroryzm” 2009, nr 4.

* * *

Publikacja *Kontrterroryzm. Siły specjalne, działania, wydarzenia w 2021 roku*, Szczytno 2022, odwoływała się w swej treści do wykorzystania psów służbowych do działań bojowych. Ponieważ w 2023 r. ukazał się tekst Moniki Banaś: *K9 TC3 — Nowy Standard Opieki nad Rannym Psem Pracującym w Służbach Mundurowych w Polsce*, gwoli uzupełnienia treści w przywołanej monografii *Kontrterroryzm. Siły specjalne, działania, wydarzenia w 2021 roku*, Szczytno 2022, pozwalam sobie odwołać się do nowych informacji z obszaru wykorzystania psów służbowych. Uważam je bowiem za interesujące i ważne z punktu widzenia wiedzy merytorycznej w tym zakresie, zwłaszcza, że dotyczy ona dość istotnego zagadnienia, jakim jest ratownictwo medyczne w odniesieniu do psów służbowych.

Rok 2019 wprowadził znaczące zmiany w standardzie opieki nad poszkodowanym psem służbowym, wstępnie na arenie wojsk amerykańskich, by niedługo potem pojawić się w środowisku psów służbowych w Polsce. Dzięki utworzeniu *Canine Combat Casualty Care Committee* (Komitet Opieki nad Rannymi w Walce Psami) jako podmiot stowarzyszony z *Committee on Tactical Combat Casualty Care* (Zespół Opieki Taktycznej nad Ofiarami Walk) opracowano najlepsze i oparte na doświadczeniach standardy *Canine-K9 Combat Casualty Care* (Opieka nad Psami Ofiarami Działania Bojowych — dalej: K9CCC) wzorowane na zasadach ludzkiego

TCCC *Tactical Combat Casualty Care* (Opieka nad Ofiarami Działań Bojowych — TCCC)¹.

Wdrożone standardy mają za zadanie zapewnić najskuteczniejszą opiekę rannemu żołnierzowi na polu walki bądź psu służbowemu *Military Working Dog* (Wojskowy Pies Pracujący — dalej: MWD) U.S. Army. Standardy *Canine/K9 Tactical Combat Casualty Care* (dalej: K9CCC lub K9TC3) koncentrują się na prostych i sprawdzonych w praktyce interwencjach medycznych w celu eliminacji ofiar śmiertelnych bądź maksymalnego zabezpieczenia życia psa umożliwiającego przeżycie amerykańskich MWD, a co najważniejsze, uwzględniając różnicę między psem a człowiekiem².

W styczniu 2020 r. upowszechnione zostały wytyczne K9TCCC Guidelines, stając się ogólnodostępnym opracowaniem dla wszystkich zainteresowanych i zaangażowanych w indywidualne nabywanie tych umiejętności oraz dla instruktorów, jako pomoc szkoleniowa w celu uzupełnienia materiałów dydaktycznych. Wytyczne K9TCCC są obecnie obowiązującą normą opieki nad wojskowymi psami roboczymi MWD U.S. Army na wspólnym polu walki. Prowadzenie wieloletniej dokumentacji przypadków zdarzeń i przyczyn urazów MWD U.S. Army, w tym przebiegu ich leczenia, pozwoliły zgromadzić dane wpływające na rozwój szkoleń i wytycznych opieki nad poszkodowanym psem pracującym w środowisku bojowym. Zauważono, jak bardzo cenna jest maksymalnie skrócona w czasie pomoc rannemu psu MWD na miejscu zdarzenia, oparta na wiedzy i doświadczeniu personelu medycyny weterynaryjnej i opiekunów psów służbowych. Wszystkie te dane miały bezpośredni wpływ na powstanie wspomnianego dokumentu dobrych praktyk K9TC3, w którym skupiono się na obszarach najczęstszych urazów MWD³.

Nowością jest też możliwość awansu w stopniach wojskowych psów służących w Wojsku Polskim. Każdy pies będzie mógł otrzymać stopień szeregowego po ukończeniu kursu podstawowego, zdaniu pozytywnie egzaminu końcowego i uzyskaniu odpowiedniego atestu w Wojskowym Ośrodku Farmacji i Techniki Medycznej w Celestynowie. Aby otrzymać wyższy stopień,

¹ M. Banaś, *K9 TC3 — Nowy Standard Opieki nad Rannym Psem Pracującym w Służbach Mundurowych w Polsce*, <<https://www.special-ops.pl/artukul/ratownictwo-taktyczne/110906,k9-tc3-nowy-standard-opieki-nad-rannym-psem-pracujacym-w-sluzbach-mundurowych-w-polsce>>, dostęp: 30 sierpnia 2023 r.

² Tamże.

³ Tamże.

pies będzie musiał pozytywnie przejść ponowną certyfikację i otrzymać ocenę bardzo dobrą po pierwszym roku służby od ukończenia szkolenia podstawowego. Przyznawanie kolejnych stopni psom nie będzie mogło nastąpić wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od poprzedniego nadania stopnia, przy jednoczesnym spełnieniu wymogu uzyskania oceny bardzo dobrej z certyfikacji. Z wnioskiem o awans dla psa będą mogli występować przewodnicy psów lub dowódcy jednostek. Prawo do nadawania psom stopnia wojskowego będą mieli dowódcy jednostek, w których psy pełnią służbę. Stopnie wojskowe będą nadawane psom dożywotnio⁴.

⁴ <<https://www.special-ops.pl/artykul/z-ostatniej-chwili/114368,stopnie-wojskowe-dla-psow-sluzacych-w-wojsku-polskim>>, dostęp: 30 grudnia 2023 r.

1. Policyjne oddziały kontrterrorystyczne w Republice Federalnej Niemiec

1.1. Policja w Republice Federalnej Niemiec

Republika Federalna Niemiec jest państwem federacyjnym składającym się z 16 krajów związkowych (landów). Ustrój państwa niemieckiego ma bezpośrednie przełożenie na organizację policji w tym kraju. Nie posiada ona scentralizowanej struktury. Członkowie policji niemieckiej są urzędnikami poszczególnych krajów związkowych⁵.

Prawo regulujące funkcjonowanie policji jest prawem danego kraju związkowego i obowiązuje tylko na jego terytorium. Działanie policji musi się mieścić w ramach prawa federalnego i kraju związkowego. Gwarantuje to zasada państwa prawa. Działanie policji nie może łamać prawa nadrzędności przepisów ustawowych („*Vorrang des Gesetzes*”) i nie musi mieć upoważnienia w prawie. Ogólnym upoważnieniem jest tzw. „*Generalklausel des Polizeirechts*”, która istnieje w każdym landowym prawie policyjnym. Według tej klauzuli policja może podjąć każde działanie, które jest konieczne i efektywne, aby wstrzymać niebezpieczeństwo dla dobra prawnie chronionego. Adresatem działania policji może być każda osoba, która stworzyła niebezpieczeństwo (popęłniła wykroczenie lub przestępstwo, albo ma zamiar dokonać takiego czynu zabronionego), albo która jest właścicielem lub posiadaczem rzeczy, która stwarza niebezpieczeństwo np. broń palna, broń biała, materiały wybuchowe. Działania policji stanowiące decyzje administracyjne lub czynności faktyczne mogą być zaskarżone w sądzie administracyjnym. Zadania policji niemieckiej są podzielone na dwa obszary:

- 1) odparcie zagrożeń („*Gefahrenabwehr*”),
- 2) ściganie karne („*Strafverfolgung*”)⁶.

Równoległe do policji krajowych (*Landespolizei*) w Niemczech istnieją również 3 inne służby policyjne o charakterze federalnym (ogólnopaństwowym). Wykonują one szczegółowe zadania w zakresie bezpieczeństwa, są to:

- 1) Bundespolizei (Policja Federalna) — powstała w wyniku przemianowania Bundesgrenzschutz (Federalnej Służby Granicznej);
- 2) Bundeskriminalamt (Federalny Urząd Kryminalny) — działający przy niemieckim MSW urząd informacyjny działający pomiędzy poszczegól-

⁵ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Policja_w_Niemczech>, dostęp: 12 lutego 2023 r.

⁶ Tamże.

nymi policjami oraz zapewniający kontakt z międzynarodowymi służbami policyjnymi w zakresie zwalczania przestępczości. Urząd dysponuje placówkami w Wiesbaden (siedziba główna), Berlinie, Bonn i Meckenheim.

- 3) Polizei beim Deutschen Bundestag (Polizei DBT; Policja przy Bundestagu) — wykonująca zadania w parlamencie niemieckim, podlega bezpośrednio prezydentowi Bundestagu. Liczy 170 funkcjonariuszy⁷.

Przez wiele lat kolorem mundurów policji niemieckiej, jak również pojazdów, był kolor zielony. Od 2004 r. nastąpiła zmiana i obowiązującą barwą mundurów jest stalowo-niebieski⁸.

1.2. Grenzschutzgruppe 9 (dalej: GSG-9)

Utworzenie pododdziału kontrterrorystycznego GSG-9 w Niemczech jest nierozdzielnie związane z wydarzeniami jakie miały miejsce podczas Olimpiady w Monachium w 1972 r. Była to pierwsza, tak duża impreza międzynarodowa, organizacje której powierzono Niemcom od czasu zakończenia II wojny światowej.

Poprawność polityczna, unikanie porównań do sytuacji mrocznych czasów hitlerowskiej okupacji Europy, spowodowało podjęcie decyzji przez niemieckie władze o wyposażeniu policjantów pilnujących wioski olimpijską jedynie w radiotelefony. Nie byli uzbrojeni w broń palną. Skutek takiej decyzji był dla terrorystów palestyńskich, którzy zaatakowali wioskę olimpijską, wyjątkowym prezentem. Nie musieli obawiać się zdecydowanej reakcji na ten atak ze strony niemieckiej, nieuzbrojonej policji. Gdyby policjanci spotkali na swej drodze przeskakujących przez płot okalający wioskę olimpijską terrorystów, powstałaby sytuacja, że z jednej strony jest grupa uzbrojona w granaty i pistolety maszynowe KBK AK, z drugiej zaś policjantów posiadających jedynie radiotelefony.

1.2.1. Zamach terrorystyczny podczas Olimpiady w Monachium 1972 r.

Grupa palestyńskich terrorystów z organizacji „Czarny Wrzesień”⁹, 5 września 1972 r., dokonała ataku na wioskę olimpijską, biorąc w charakterze zakładników ekipę sportowców izraelskich.

⁷ Tamże.

⁸ Tamże.

⁹ Organizacja terrorystyczna „Czarny Wrzesień” — źródła jej powstania związane są z wydarzeniami, które miały miejsce w Jordanii we wrześniu 1970 r. Właśnie wtedy Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) podjęła próbę zorganizowania państwa palestyńskiego

Ubrani w dresy terroryści sforsowali dwumetrowy płot otaczający wioskę olimpijską. Pomogli im niczego nieświadomi amerykańscy sportowcy, którzy wracali po kryjomu do wioski olimpijskiej. Uznali, że ci ludzie w dresach to koledzy, którzy też zabalowali na mieście. Amerykanie poszli w swoją stronę, a arabscy terroryści pobiegli w stronę kwater izraelskich sportowców. Na terenie wioski olimpijskiej dołączyło do nich troje napastników, w tym dowódca całej operacji — Luttif Afif (Issa) oraz Jasuf Nazzal (Tony). Issa był inżynierem, doskonale mówił po niemiecku (ukończył studia w RFN), a w wiosce olimpijskiej zatrudniony był jako kucharz. Tony wraz z Mahmudem Es-Safadim (Badran) pracowali jako ogrodnicy. Pozostali terroryści to: Ahmed Chic Thaa (Abu Halla), Afif Ahmed Hamid (Paolo), Chalid Dżawad (Salah), Adnan Al-Gaszej (Denawi) oraz jego kuzyn, Dżamal Al-Gaszej (Samir). Do pomieszczeń izraelskich sportowców wtargnęło 8 terrorystów, zabijając 2, a 9 sportowców biorąc jako zakładników¹⁰.

Wśród wysuwanych przez nich żądań, w zamian za uwolnienie zakładników, było zwolnienie także z więzienia niemieckich terrorystów z lewackich organizacji „Frakcji Czerwonej Armii” — RAF (w tym jej liderów: Andreasa Baadera i Ulrike Meinhof, aresztowanych w czerwcu 1972 r.). Artykułowane żądania jednoznacznie wskazywały na powiązania pomiędzy palestyńskimi i niemiecką organizacją terrorystyczną. W tamtych latach J. Arafat identyfikował się bowiem z przedstawicielami skrajnej lewicy, członkami zachodnioeuropejskich organizacji terrorystycznych. Orientacja taka była wynikiem możliwości pozyskania środków finansowych ze strony ówczesnego głównego sponsora terroryzmu — Związku Radzieckiego. Dopiero zwycięstwo rewolucji islamskiej w Iranie (1979 r.), zabójstwo prezydenta Anwara as-Sadata w Egipcie (1981 r.), inwazja Izraela na Liban (lata

na terenach należących do Jordanii. Na wschodnim brzegu Jordanu znajdowały się liczne obozy uchodźców palestyńskich, u których OWP miała silne wsparcie. We wrześniu 1970 r. w palestyńskich obozach uchodźców wojsko podporządkowane królowi Husajnowi I dokonało krwawej pacyfikacji, zginęły tysiące ludzi. Strona palestyńska mówiła o 20 tysiącach zabitych, jordańska podaje liczbę półtora tysiąca. Masakra uchodźców stała za nazwą grupy, której pierwotnym celem była zemsta na jordańskim rządzie. Grupa liczyła kilkaset osób. Została zorganizowana przez członków Al-Fatah, organizacji kierowanej przez Jasira Arafata, początkowo jako jej ukryta komórka. Wśród jej członków znaleźli się terroryści z różnych grup. Byli tam zarówno radykalni fedaini, jak i studenci. Niewielkie komórki działały nie tylko na Bliskim Wschodzie, ale także w Europie, <<https://www.special-ops.pl/artukul/analiza/109897,monachium-72-zaczelo-sie-od-masakry>>, dostęp: 6 lipca 2023 r.

¹⁰ Tamże.

1982–1983) stały się impulsem dla ekstremistów islamskich do zastosowania terroru w walce z Izraelem. Rozpad ZSRR stał się przysłowiową kropką nad „i”. Terroryzm o podłożu religijnym stał się alternatywą dla tracącego znaczenie i popularność nacjonalizmu palestyńskiego¹¹.

Oprócz wymienionych powyżej żądań, ich postulaty dotyczyły wymiany zakładników na 136 Palestyńczyków przebywających w izraelskich więzieniach oraz bezpiecznego przelotu do któregoś z krajów arabskich (oprócz Jordanii i Libanu). Władze niemieckie rozpoczęły negocjacje z terrorystami. W toku negocjacji uzgodniono, że będą oni przetransportowani do bazy lotniczej w Fürstfeldbruck, skąd odlecą do Kairu. Egipcjanie (mimo wcześniejszych ustaleń) odmówili jednak prawa do lądowania samolotu.

Władze Izraela zadeklarowały przysłanie do Niemiec grupy komandosów w celu przeprowadzenia operacji ratunkowej mającej na celu uwolnienie zakładników. Rząd Niemiec nie wraził na to zgody, powierzając przeprowadzenie operacji ratunkowej miejscowej policji. Powiadomiono terrorystów, że mają zgodę na opuszczenie Niemiec na pokładzie samolotu. Był to błąd ze strony niemieckich władz, aby zwabić terrorystów w pułapkę. W pobliżu wioski olimpijskiej wylądowały dwa śmigłowce, kiedy na ich pokład wsiadli terroryści i zakładnicy odleciały na lotnisko Fürstfeldbruck.

Przyjęty plan działania zakładał m.in. wyeliminowanie terrorystów na pokładzie samolotu, którym mieli odlecieć oraz wsparcie tych działań przez strzelców wyborowych. Na pokładzie podstawionego terrorystom samolotu doszło jednakże do incydentu niemającego nigdy wcześniej oraz nigdy później precedensu. Niemieccy policjanci, wyznaczeni do eliminacji terrorystów, po wejściu do samolotu rozpoczęli dyskusje nad celowością i ewentualnym sukcesem podjęcia tego typu działań. W jej rezultacie przeprowadzili głosowanie nad decyzją o kontynuowaniu realizacji przyjętego planu. W jego rezultacie opuścili pokład samolotu nie widząc sensu podejmowania jakichkolwiek działań. Plan został więc zniweczony przez policjantów mających go zrealizować. Całość wysiłku uwolnienia zakładników spoczęła na barkach strzelców wyborowych. Ci jednak nie mieli ku temu ani odpowiedniego doświadczenia ani też odpowiedniego sprzętu (np. broń wyborowa z celownikami noktowizyjnymi).

W wyniku tych wydarzeń w bazie lotniczej doszło do tragedii — strzelcy wyborowi otworzyli ogień, jednak terroryści zaczęli zabijać zakładników, strzelając do nich i rzucając granaty. Bilans tragedii był szokujący: zginęli

¹¹ R. Israeli, *Muslim Fundamentalism in Israel*, London-Washington-New York 1993, s. 20.

wszyscy zakładnicy, jeden z policjantów, pięciu terrorystów. Trzej pozostali terroryści leżeli na ziemi, dwóch z nich symulowało swoją śmierć. Wszyscy zostali schwytani przez policję. Jeden został postrzelony w nadgarstek, drugi został powierzchownie ranny w nogę. Trzeci nie miał żadnych obrażeń. Ostatni terrorysta, uciekł z miejsca akcji, ale został wytropiony dzięki psom policyjnym 40 minut później na parkingu bazy lotniczej. Otoczony, został zastrzelony w czasie wymiany ognia¹².

Operacja odbicia zakładników zakończyła się porażką władzy, a sukcesem terrorystów. Ze względu na nagłośnienie zamachu w mediach, sprawa palestyńska zaczęła być jednak szeroko dyskutowana. Terroryści mieli świadomość niespodziewanego sukcesu. W wydanym oświadczeniu podkreślali, że wybór olimpiady był stuprocentowym sukcesem, porównywalnym z „wymalowaniem nazwy Palestyny na górze widocznej z wszystkich czterech stron ziemi”¹³. Tysiące Palestyńczyków przystąpiło do organizacji terrorystycznych po wydarzeniach w Monachium¹⁴, a w 1974 r. Jasir Arafat został już zaproszony na obrady Zgromadzenia Ogólnego ONZ, gdzie przedstawił postulaty Palestyńczyków społeczności międzynarodowej.

W listopadzie 1972 r. RAF wydała oświadczenie: *Akcja Czarnego Września w Monachium. Strategia antyimperialistycznej walki*, w którym wyrażała uznanie dla zamachu podczas olimpiady: „Akcja Czarnego Września ukazała prawdziwe oblicze imperialistycznych rządów i antyimperialistycznej walki w sposób, jaki nie udało się tego dotychczas dokonać żadnej akcji przeprowadzonej na terytorium Niemiec Zachodnich i w Berlinie Zachodnim. Była jednocześnie antyimperialistyczna, antyfaszystowska i międzynarodowa”¹⁵.

Władze Izraela przeprowadziły operację odwetową przeciwko organizatorom i członkom palestyńskiego komanda, którzy zaatakowali i zamordowali izraelskich sportowców podczas olimpiady w Monachium. Nadano jej kryptonim „Gniew Boga” (hebr. לַאֵהָ הָעַזְבָּרַם, *Miwca Za'am Ha'el*) — specjalna operacja wywiadu izraelskiego rozpoczęta w 1972 r., zlecona przez

¹² <https://pl.wikipedia.org/wiki/Masakra_w_Monachium>, dostęp: 30 kwietnia 2023 r.

¹³ B. Hoffman, *Oblicza terroryzmu*, Warszawa 2002, s. 68–71.

¹⁴ Tamże, s. 71.

¹⁵ „Die Aktion des »Schwarzen September« in München hat das Wesen imperialistischer Herrschaft und des antiimperialistischen Kampfes auf eine Weise durchschaubar und erkennbar gemacht wie noch keine revolutionäre Aktion in Westdeutschland und Westberlin. Sie war gleichzeitig antiimperialistisch, antifaschistisch und internationalistisch”, *Rote Armee Fraktion. Texte und Materialien zur Geschichte der RAF*, Berlin 1997, s. 151, tłum. dr Katarzyna Maniszewska.

ówczesną premier Izraela Goldę Meir, po zamachu podczas igrzysk olimpijskich w Monachium, przeprowadzonym przez palestyńską organizację terrorystyczną Czarny Wrzesień¹⁶.

W latach 1972 do 1979 liczne grupy operacyjne wspólnych sił, Mosadu i innych izraelskich agencji wywiadowczych tropiły na całym świecie członków i liderów Czarnego Września. Tajnym oddziałem odwetowym dowodził Mike Harari. Operacja „Gniew Boży” zakończyła się w 1979 r., wraz z wyeliminowaniem szefa Czarnego Września — Alego Hassana Salemeha, który stał za zamachem z 1972 r. jako szef organizacyjny. Ostateczną akcję przeprowadziła agentka Mosadu o nazwisku Erika Chambers po miesiącach pracy operacyjnej na terenie Bejrutu i systematycznym „zbliżaniu się” do otoczenia działaczy Czarnego Września, zdołała umieścić ładunek wybuchowy na drodze konwoju wiozącego Alego Hassana Salemeha i zdetonować go dokładnie w momencie, gdy był mijany przez jego samochód¹⁷.

1.2.2. GSG-9 — historia i dzień dzisiejszy

Republika Federalna Niemiec należy do państw dotkniętych zagrożeniem bezpieczeństwa ze strony terroryzmu od końca lat 60. XX w.

Po wydarzeniach w Monachium, kiedy okazało się, że Niemcy nie są przygotowane do skutecznej reakcji na sytuacje zakładnicze, podjęto działania mające na celu zmianę tego stanu rzeczy. Za zgodą ówczesnego ministra spraw wewnętrznych Hansa Dietricha Gentschera, rozpoczęto formowanie jednostki kontrterrorystycznej przygotowanej i wyposażonej do przeprowadzania operacji ratunkowych w sytuacji wzięcia zakładników na terenie kraju i poza jego granicami. Jednostka weszła w skład (BGS) — Federalnej Straży Granicznej, nadano jej nazwę Grenzschutzgruppe 9 (GSG-9). Cyfra „9” odnosiła się do kolejnego podmiotu organizacyjnego w ramach Bundesgrenzschutz. Na siedzibę jednostki wyznaczono koszary w Sankt Augustin w pobliżu Bonn. Jej pierwszym dowódcą został Ulrich Wegener (wówczas major — zakończył służbę w stopniu generała — zob. podrozdział 1.2.3.). Z perspektywy ponad 3 dekad istnienia jednostki, generał Ulrich Wegener wspominał tamte czasy: „Przede wszystkim — okazała się potrzebna nasza nowa — w międzyczasie

¹⁶ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Operacja_Gniew_Bo%C5%BCy>, dostęp: 30 kwietnia 2023 r.

¹⁷ Tamże.

dowiedziona w akcji bojowej — koncepcja. Taki rodzaj koncepcji był czymś nowym dla większości sił policyjnych oraz wojskowych w tamtym czasie. GSG9 była sławna od samego początku istnienia ze swej wspaniałej dyscypliny oraz niespotykanemu zaangażowaniu w wypełnienie misji. Od pierwszej chwili kładliśmy nacisk na rozwój fizyczny, naukę języków obcych oraz zapoznawanie się z bronią używaną przez potencjalnego wroga¹⁸.

Wraz z wejściem w życie ustawy o zmianie nazwy Bundesgrenzschutz na Bundespolizei (uchwalonej przez Bundestag 21 kwietnia 2005 r.), Bundesgrenzschutz został przemianowany 1 lipca 2005 r. na Bundespolizei, automatycznie GSG-9 stała się częścią składową nowej formacji¹⁹. Pomimo, że pododdział stał się jednostką niemieckiej policji, pozostawiono jego pierwotną nazwę — GSG-9. To bardzo pragmatyczne rozwiązanie. Wszak nazwa ta jest swoistą „marką” w świecie jednostek kontrterrorystycznych. Zmianie uległ jedynie logotyp pododdziału.

Ówczesny Minister Spraw Wewnętrznych RFN Otto Schyli tak tłumaczył zmianę nazwy: „Zmiana nazwy z Bundesgrenzschutz na Bundespolizei oddaje teraz prawdziwą różnorodność jej zadań. Bundespolizei już od dawna zajmuje się bowiem zadaniami wykraczającymi poza ochronę granic. I tak, Bundespolizei pełni również rolę Bahnpolizei (policja kolejowa). Obecnie na 14 dużych lotniskach jest odpowiedzialna za ochronę przeciw atakom na bezpieczeństwo transportu powietrznego. Chroni organy konstytucyjne Republiki Federalnej, jest odpowiedzialna za śledzenie przestępstw, jak również wykrywanie nieprawidłowości w swoich obszarach kompetencyjnych, współpracuje przy realizacji zadań policyjnych zagranicą, jak również przy ochronie placówek dyplomatycznych i konsularnych zagranicą oraz zagranicznych stacji Lufthansy. Ponadto Bundespolizei wspiera Bundeskriminalamt przy realizacji działań mających na celu ochronę osób oraz wypełnia zadania na morzu Północnym (Nordsee) i Bałtyckim (Ostsee), włączając w to ochronę środowiska²⁰.”

Bundespolizei (Policja Federalna) podlega Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. Bundespolizei dzieli się na 5 regionalnych Federalnych Prezydów Policji (Bundespolizeipräsidien):

1) Bundespolizeipräsidium Nord z siedzibą w Bad Bramstedt,

¹⁸ R. Tophoven, *Mogadishu — 30 Yers After*, „Safety & Security International” 2007, nr 6, s. 6.

¹⁹ <[https://pl.wikipedia.org/wiki/Policja_Federalna_\(Niemcy\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Policja_Federalna_(Niemcy))>, dostęp: 3 sierpnia 2023 r.

²⁰ Cyt. za <www.bundespolizei.de>, tłum. dr Katarzyna Maniszewska.

- 2) Bundespolizeipräsidium Ost z siedzibą w Berlinie,
 - 3) Bundespolizeipräsidium Mitte z siedzibą w Fuldatał,
 - 4) Bundespolizeipräsidium Süd z siedzibą w Monachium,
 - 5) Bundespolizeipräsidium West z siedzibą w Sankt Augustin
oraz na urzędy z centralnymi zadaniami:
- 1) Bundespolizeidirektion (Federalna Dyrekcja Policji) z siedzibą w Koblencji,
 - 2) Bundespolizeiakademie (Federalna Akademia Policyjna) z siedzibą w Lubece.

Prezydya odpowiadają i kierują pracą 19 Federalnych Urzędów Policji (Bundespolizeiämter). W ramach miejscowej odpowiedzialności urzędy policyjne odpowiadają za realizację zadań przydzielonych przez Federalne Prawo o Policji (w szczególności — policja graniczna, kolejowa, lotnicza).

W celu zabezpieczenia realizacji tych zadań mają do dyspozycji 128 Federalnych Inspekcji Policyjnych (Bundespolizeiinspektionen), w skład których wchodzi m.in. 82 regionalne Federalne Inspekcje Policyjne, 19 Inspekcji lotniskowych, 18 Federalnych Inspekcji Policyjnych ds. Zwalczania Przestępczości Kryminalnej. Ponadto do pomocy urzędów policyjnych na poziomie landów może zostać wykorzystanych 11 Federalnych Oddziałów Policji (Bundespolizeiabteilungen).

Federalnemu Prezydium Policji West podlegają ponadto następujące jednostki specjalne (Sonderverband):

- Bundespolizeifliegergruppe (BPOLFLG)²¹,
- GSG 9 der Bundespolizei (BPOLGSG9),
- Bundespolizei Zentralstelle für Information und Kommunikation (BPOLZSIUK)²².

GSG-9 jest jednostką elitarną liczy ok. 200 osób (z tego 160 to policjanci — stan na 2019 r.), kandydaci rekrutują się z policji federalnej, w którym muszą odbyć wcześniej służbę: minimum 2 lata w przypadku podoficerów oraz 3 w przypadku oficerów.

Selekcja polega na egzaminie wstępnym, gdzie sprawdzana jest zarówno wiedza ogólna, predyspozycje, inteligencja, cechy psychiczne, jak i sprawność fizyczna. Po przejściu selekcji kandydaci do służby w GSG-9 przechodzą 9-miesięczne szkolenie, przygotowujące ich do pracy w zespołach bojowych: strzelanie, zajęcia z taktyki, doskonalenie umiejętności specjalistycznych, walka wręcz itp. W ostatnim etapie szkolenia, przez trzy miesiące,

²¹ Jednostka sił powietrznych.

²² Centrum informacji i komunikacji.

kandydaci uczestniczą w szkoleniu, w którym główny nacisk jest położony na taktykę antyterrorystycznych działań bojowych i działania zespołowe. Po zdaniu egzaminów końcowych mają prawo do noszenia odznaki jednostki. Jeżeli nie przechodzą z wynikiem pozytywnym szkolenia są kierowani do macierzystych jednostek policyjnych.

Struktura organizacyjna podzieliła jednostkę na trzy oddziały bojowe i jeden wsparcia (do 2019 r.), które oprócz realizacji zadań w zakresie prowadzenia bojowych operacji kontrterrorystycznych specjalizują się w określonych obszarach:

- 1) 1/GSG-9 — grupa przeznaczona do realizacji zadań na lądzie, takich jak: odbijanie zakładników, ochrona obiektów i osób, neutralizacja i aresztowania osób szczególnie niebezpiecznych, działania rozpoznawcze i snajperskie;
- 2) 2/GSG-9 — grupa do działań morskich, realizująca zadania takie jak odbijanie porwanych statków czy opanowywanie platform wiertniczych;
- 3) 3/GSG-9 — grupa do działań powietrznych, której zadania obejmują atak z powietrza, spadochroniarstwo i działania z helikopterów;
- 4) grupy wspomagające/wsparcia: jednostka techniczna, jednostka serwisowa, jednostka szkoleniowa²³.

Park samochodowy GSG-9 to ponad 130 pojazdów: operacyjnych, transportowych, specjalistycznych, dowodzenia. Jednostka nie ma w swoim wyposażeniu samochodów opancerzonych. Jeżeli jest potrzeba wykorzystania takiego pojazdu jest wypożyczany z innej jednostki policji federalnej, która nim dysponuje.

Treningi taktyczne policjantów GSG-9 odbywają się w specjalnym ośrodku szkolenia taktycznego, którego wybudowanie w 1978 r. kosztowało 9 mln dolarów. Obiekt szkoleniowy składa się z kilku strzelnic, tradycyjnych oraz umożliwiających wykorzystanie w nich wideowizualizacji sytuacji taktycznej, a także pomieszczenia tzw. Killing Hause, w którym w różnych konfiguracjach ustawia się ściany, tworząc pomieszczenia mieszkalne. Ten rodzaj obiektu służy do szkolenie komandosów w walce bezpośredniej w pomieszczeniach. Odrębne pomieszczenie to hala umożliwiająca wprowadzenie do niej naturalnej wielkości makiety samolotu wykonanej z drewna. Kuloodporne ściany hali umożliwiają prowadzenie zajęć taktycznych z wykorzystaniem ostrej amunicji. Makieta samolotu, w zależności od potrzeb (założeń jakiego typu samolot będzie szturmowany) może być podnoszona na dowolną wysokość

²³ K. Jałoszyński, *GSG-9 jednostka kontrterrorystyczna niemieckiej Policji Federalnej*, „Terroryzm” 2009, nr 4, s. 32.

za pomocą podnośników hydraulicznych. W miejsce makiety samolotu można wprowadzić makietę autobusu lub wagonu kolejowego (również wykonanych z drewna). Wszystkie makiety nie mają dachu, co umożliwia obserwacje przez instruktorów (z góry przez kuloodporne szyby) jak przebiega ćwiczenie.

Decyzję o wykorzystaniu GSG-9 podejmuje Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Bundesministerium des Innern). Jednostka może być także wykorzystywana do działań na zapotrzebowanie danej policji konkretnego landu. Koszty użycia GSG-9 pokrywa zleceniodawca. Jednostka, jako jedna z niewielu na świecie, mimo usytuowania w strukturach policji, może być wykorzystywana do działań poza granicami Niemiec. Obok siedziby GSG-9 znajduje się jednostka powietrzna niemieckiej policji federalnej, gdzie stale w gotowości, do dyspozycji komandosów, znajdują się trzy śmigłowce.

Od lat 70-tych XX w. GSG-9 jest organizatorem roboczych spotkań, w których udział biorą dowódcy jednostek kontrterrorystycznych z Wielkiej Brytanii, Francji i USA. Przed 1975 r. ustanowiona została tradycja „spotkań dowódców”, których celem było umożliwienie wzajemnego poznania się, wymiany doświadczeń w obszarze taktycznym i technicznym. W 1983 r. zorganizowano CTC (*Combat Team Competition* — Zawody Oddziałów Bojowych), nazywane Olimpiadą Jednostek Specjalnych. Był to jeden z efektów tych spotkań. Na początku zawody odbywały się co dwa lata, od 1999 r. zaś co cztery lata. W 1994 r. zapoczątkowano w GSG-9 warsztaty robocze, które stanowią forum współpracy międzynarodowej i umożliwiają transfer wiedzy w zakresie kontrterroryzmu²⁴.

W związku z atakami terrorystycznymi we Francji i Belgii miały miejsce zamachy terrorystyczne dokonywane przez islamistów, władze Republiki Federalnej Niemiec podjęły decyzję o utworzeniu czwartego oddziału GSG-9, z lokalizacją w pobliżu Berlina. W 2021 r. dowódca pododdziału poinformował o utworzeniu i osiągnięciu zdolności bojowej tej czwartej komórki organizacyjnej²⁵, z lokalizacją poza stolicą Niemiec²⁶.

Niemiecka jednostka kontrterrorystyczna GSG-9 należy niewątpliwie do jednej z najbardziej znanych na świecie. Stale doskonalili swój warsztat

²⁴ R. Scholzen, *Anti-Terror Special Forces of the Police*, „Safety & Security International” 2007, nr 6, s. 8.

²⁵ <<https://www.ksta.de/region/rhein-sieg-bonn/sankt-augustin/sankt-augustin-chef-der-gsg-9-gibt-einblick-in-den-alltag-der-spezialeinheit-327494?cb=1674648978776>> dostęp: 30 kwietnia 2023 r.

²⁶ <<https://www.ksta.de/region/rhein-sieg-bonn/sankt-augustin/sankt-augustin-bundespolizei-elite-truppe-gsg-9-soll-zweiten-standort-neben-sankt-augustin-bekommen-281424>>, dostęp: 14 maja 2023 r.

taktyczny, a także uzupełnia swoje wyposażenie o najnowsze zdobycze techniki do walki z terroryzmem. Niezależnie od zmian na scenie politycznej Niemiec jej istnienie jest niekwestionowane, a środki finansowe na jej funkcjonowanie nie są ograniczane. Ówczesna minister spraw wewnętrznych Niemiec Nancy Faeser, 10 sierpnia 2022 r., powiedziała: „Siły specjalne Policji Federalnej są niezawodnym partnerem w niemieckiej i międzynarodowej architekturze bezpieczeństwa oraz naszym okrętem flagowym w walce z poważną przestępczością, ekstremizmem i terroryzmem. Tylko wysoce profesjonalne służby ratownicze biorą udział w tych niebezpiecznych operacjach, za których służbę jestem bardzo wdzięczna, tak jak jestem za służbę wszystkim funkcjonariuszom policji”²⁷.

Ryc. 1. Ćwiczenia operatorów GSG-9 z wykorzystaniem śmigłowca

Źródło: Ralf Rohrmoser von Glasow, <<https://www.ksta.de/region/rhein-sieg-bonn/sankt-augustin/sankt-augustin-bundespoleizei-ELITETRUPPE-GSG-9-SOLL-ZWEITEN-standort-neben-sankt-augustin-bekommen-281424>>, dostęp: 14 maja 2023 r.

1.2.3. Generał Ulrich Wegener — twórca i pierwszy dowódca GSG-9

Ulrich Klaus „Ricky” Wegener był w świecie niemieckich sił specjalnych tym, kim gen. Petelicki w polskich. Urodził się 22 sierpnia 1929 r. w rodzinie pruskiej z Jüterboga w Brandenburgii i mimo młodego wieku nie uniknął

²⁷ <<https://sek-einsatz.de/spezialeinheiten-intern/bundesinnenministerin-faeser-besucht-gsg-9-der-bundespoleizei/22685>>, dostęp: 30 kwietnia 2023 r.

służby wojskowej w ostatnim roku II wojny światowej. Zanim trafił do niewoli amerykańskiej jako piętnastolatek w mundurze Luftwaffe, brał m.in. udział w obronie Berlina. Po wojnie początkowo pozostał w rodzinnych stronach, które znalazły się w granicach radzieckiej strefy okupacyjnej i późniejszych Niemiec Wschodnich (NRD)²⁸.

Na początku lat 50 XX w. został tam aresztowany za rozprowadzanie nielegalnych, antyustrojowych ulotek i osadzony na rok w więzieniu. W 1952 r. uciekł przez Berlin Zachodni do Niemieckiej Republiki Federalnej, gdzie wstąpił do policji porządkowej (Bereitschaftspolizei) Badenii-Wirtembergii. Po ukończeniu w 1959 r. szkoły oficerskiej w Lubece rozpoczął karierę oficerską w Federalnej Straży Granicznej (Bundesgrenzschutz — dalej: BGS). Po przeszkoleniu dla oficerów sztabowych w 1970 r. trafił w stopniu majora na stanowisko oficera łącznikowego BGS przy federalnym ministrze spraw wewnętrznych Hansie-Dietrichu Genscherze. W tej roli był naocznym świadkiem fiaska odbicia 11 izraelskich sportowców, wziętych jako zakładnicy przez palestyńskich terrorystów podczas Igrzysk Olimpijskich w Monachium, we wrześniu 1972 r. Wydarzenia te określono później mianem hańby narodowej, a 26 września 1972 r. minister Genscher wydał dekret nakazujący utworzenie specjalnej jednostki do walki z terroryzmem. Ponieważ w tym czasie policja niemiecka podporządkowana była władzom poszczególnych landów, oddział powstał w ramach BGS, formacji straży granicznej, podległej bezpośrednio federalnemu MSW. Jako nowa, dziewiąta grupa w jej strukturze otrzymał nazwę Grenzschutzgruppe 9, w skrócie GSG-9 lub G-9²⁹.

Zadanie zorganizowania nowej jednostki, ulokowanej w koszarach Hangelar w Sankt Augustin pod Bonn, powierzono 40-letniemu ppłk. Wegenerowi, uznawanemu w BGS za eksperta w dziedzinie terroryzmu, sprawnego, charyzmatycznego oraz prusko zrównoważonego i konsekwentnego. Wzorce do organizowania grupy zaczerpnął z formacji zagranicznych, w których odbywał praktyki, z brytyjskiej SAS oraz komórek antyterrorystycznych amerykańskiej FBI, a przede wszystkim z izraelskich służb specjalnych, w tym głównej jednostki specjalnej armii Izraela Sayeret Matkal. W celu opracowania taktyki działania swego oddziału, Wegener studiował dane o sposobie działania przeciwnika, m.in. dzieło jednego z najważniejszych twórców terroryzmu miejskiego Carlosa Manghella „Mini Manual do Guerrilheiro

²⁸ <<https://www.special-ops.pl/artukul/jednostki-specjalne/16563,gsg9-wazne-chwile>>, dostęp: 1 maja 2023 r.

²⁹ Tamże.

urbano”, swoisty podręcznik terrorystów. Stworzył też system naboru, szkolenia oraz przygotował wytyczne co do szczegółów uzbrojenia i wyposażenia grupy, mającej liczyć 188 etatów. Do października 1972 r. utworzono zespół dowodzenia Führungsgruppe i dwa pierwsze pododdziały bojowe (Einsatz Einheiten), a w pierwszym kwartale 1973 r. — trzeci³⁰.

Ryc. 2. Pierwszy dowódca GSG-9 — Ulrich Wegener w 1979 r. ze swoimi podwładnymi

Źródło: <<https://www.special-ops.pl/artykul/z-ostatniej-chwili-1/55790,zmarl-ulrich-wegener-pierwszy-dowodca-gsg-9-1>>, dostęp: 1 .maja 2023 r.

Wstępną gotowość operacyjną jednostka osiągnęła 17 kwietnia 1973 r., a po kontroli ministra spraw wewnętrznych 17 września 1973 r. zatwierdzono jej pełną gotowość do działania. Po najśłynniejszej operacji GSG-9 pod kryptonimem Magiczny Ogień (Feuerzauber), jaką było uwolnienie w Mogadiszu w Somalii w nocy z 17 na 18 października 1977 r. zakładników z pokładu samolotu Boeing 737 Landshut Lot 181, porwanego przez palestyńskich terrorystów, Wegener, który sam zastrzelił dwóch z nich osobiście, prowadząc podkomendnych do szturm, został odznaczony Orderem

³⁰ Tamże.